Universal Declaration of Human Rights - Shilluk

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR* in *Unicode* project, http://www.unicode.org/udhr.

MØG-A ÁCÏMMI YI KÖMI LÄBØ KI RI GÏG-A DWADDI KIPER DHANHØ BËNE

G.A. res. 217A (III), U.N. Doc A/810 at 71 (1948)

THYËRØ

Ka árum yïëëyii kinni wori bëëdi dhanho á dhanho pere tek, ki kinni gïn-a cwol á dhanho pär bëne, o di dwaddo kinni bëëd ji bënn ki kömi piny ki mër, ge gogg-a dvër, e bong ngan geny,

Kà bëëd wøyi dhanhø nyii känø ki bëëdø me raj, ki liny geki rënyi rumi dhanhø, ka bëën-a di bëëd ji ge køm-a dyër e bong ngan mään kwøbi kej dhøge, o yïëye bëëde á cwagge kete, e dhanhø pa böggi rumø yïëyø kinni bene bëën-a tyer yi ji bënn,

Kà bëëde á gïn pere tek kinni keløg dhanhø odhalø yi räji bëëdø, nyii rumø kinni óyiel-a yi ngänyi wäye kipe kà guud wange, ngan ni menani di ceg ka korrø yi cigg,

Kà bëëde á gïn pere teg kinni bëëd pödhhi kömi piny bënn ki mër, e ri gen ngänyi yi gen,

Kà árum yïëëyii yi Buri Pödhhi Kömi Piny, ka cïb yi gen á Cigg kinni dhanhø bëne pär, o ko mään gïndøj mena dwdde, má ji ceg bëëdrø ga ji bënn ceth, o ge pär bënn ying ga cwøw walà männ, ge di dwaddø kinni køny gen ki tyenyi bëëdi gen, o ge dönyi gen ge bënn,

Kà árum yïëëyii yi Pödhh-a Yij Buri Kömi Piny, ka ge okööbø kinni ge ógöögø kiper tyëgi møg-a áyïëy yi gen ki gwogø, kyeel ki Buri Pödhhi Kömi Piny, a log konyi dhanhø bëne ki wøri ree, ki korri ji bënn,

Kà örum yodii yii ji kinni gïg-a dwaddi yi dhanho bëne päär ki kinni bëëd dhanho wïje, bene gen a per gen teg kiper dhanho bëne,

Anan, ki bang mogani benn,

Buri Kömi Piny Bëne

Ceg-a cïb ki Gïg-a Dwaddi Kiper Dhanhø bëne ki Kömi Läbø; møgani cïb ga møg mïdhi yi ji bënn ki pödhh bënn; ge ködd-a kömi dhanhø geki tyëng-a bëëd gen ki kej ákyel, bëëd gen ceth ge mïdh-a Møg-a Ácïb ki wädhi gen, ka gïgani pwönyi teedø, kiep kinni o ji dïd gen ki wøri ri gen, o gïgdwaddi møg-a ácïb kipe bëëdi ji ki wädhi gen ge pa böggi mïdhi ki wuödø kì yij pödhø kete ki kelli pödhhi kömi piny, kipe mïdhi døøji burø kì kömi piny bëne, e ji ri gen gänyi yi gen, o ge wør-a ri gen kì yedhi Pödhh-a Yij Buri Kömi Piny, kì kelli tyëng-a bëëdø ki yedhi pinyi pödhhani ge mïdh-a cigg.

Cigg 1

Dhanhø bëne ba anywølø e path ki bäng, ge pär ki yij bëëdø geki dyërø. gïn-a dwaddi kiper gen yï gen da rumi ki bëëdø mø göög gen ki pyëw akyel ga nyimëgg.

Cigg 2

Dhanhø bëne yïe da cwagge kipe gïn-a dwadde kí bongi bängø men-a ácïb ki yij buri jur bënn, e bong geny, kiri jur wala kïdø wala ki bëëdø á dhajø wala jalø, wala kwøbbi pödhø wala keløg e da rum mø bëën pödhi wun wala tha gol wun wala jammi wala nywølø ki bëëdø.

Cigg 3

Dhanhø bëne dwadd-a nënnì kì kömi läbø, ki bongi bängø ki kori dëële.

Cigg 4

Ko di dhanho me mïdhi wala ngew a bäng Ngyew ki bängg ba akero ki yëdh-a nyi gogii bënn.

Cigg 5

Dhanhø ko pwöd wala dwany, wala ko göggi ki gïn-a pa nyi göggi dhanhø wala møg-a raj wala ko göggi ki abaarø.

Cigg 6

Dhanhø bëne di dwaddø kinni wør á dhanhø ceth ki bøli cigg.

Cigg 7

Dhanho bëne pär ki boli cigg, o ge dwadd-a bëëdo e bong geny, o bëëd ji bënn ge okorro yi cigg.

Cigg 8

Dhanho bëne ócuggo kedhi buri pödho kelog e ogöggo ki raj ki kömi gëë men-a mëggii yi cigg.

Cigg 9

Bong dhanhø me mag wala mään wala kyeew kej megø.

Cigg 10

Dhanhø bëne bëëde e par ki ji bënn ki bøli burø. Ka gønye lidh kì burø me yije bong geny kì ruj.

Cigg 11

- 1. Dhanho men köme di cay bëëd a acwag kinni yïe bär gïti na keny-a ocayii, e cáyani kool-a kömi cigg.
- 2. Bong dhanho men cuggi cayo kipe gïn-a gwog yi en wala men-a nuti gwogo yì en gïtì keny-a o yodì kìnnì cigg mo pödho wala mo kömi läbo gï pyeem en ki boli keny-a ocwöb kwobani. Thyew, ko cay kí cáy mo lod mog-a caayii kì boli keny-a acwob rajjani.

Cigg 12

Ko di dhanhø me göggi ki raj kì yij bëëde wala gøle wala keny-a bëëde. wala köme ko kööb ki kwøb mø rënyi nyinge. Dhanhø bëne di dwaddø kinni kor yi cigg.

Cigg 13

- 1. Dhanho bëne ba ayïëy kinni wele. wlala bëëde ki yij keew pödho bëne.
- 2. Dhanho bëne ba ayïëy ki dägi pödho mego. Ócuggo dhwödho ki pödhi gen, o ócuggo ki dwöögo yije.

Cigg 14

1. Dhanho bëne ba ayïëy ki yömi pödho mego kelog wange oguudo ki pödhi gen.

2. Dyër menani ko mään dhanhø keløg e da guudi nying, kí mød kipe kwøbbi jyägø. wala kipe mø bään ki møg-a ácïb yi Buri Kömi Piny.

Cigg 15

- 1. Dhanhø bëne yïe da dyër me käbbe kí jïnsïa mi pödhø me path ki pödhi gen.
- 2. Bong dhanhø me cuggi määnø ki jïnsia mee ki mi podhø megø.

Cigg 16

- 1. Dhajø geki jalø møg-a wädhi runni nywöm yï gen da dyërø me nywøm gen ri gen, o ge göög gen ki kal e bong gïn jog gen kiri kwøbbi Jwøk wala købbi jur, nimi ka nywøm gen ri gen, yï gen da dyër kiri nywöm geki täng.
- 2. Nywöm dwada cuggø ki kaam dhajø geki jalø e bong ciïr.
- 3. Kal áwöni pere teeg ceth ki buri ji, o kor ceth yi burani kì pödhø.

Cigg 17

- 1. Dhanho bëne ceg bëëdo á ayïëy kí mïdho ki jammi, ying gï mïdhe ga moge ket wala moge geki ji moogo.
- 2. Jammi dhanhø ko wöl ki kabø.

Cigg 18

Dhanhø bëne yïe da dyërø me rume, ki bëëdø ki kwøbbi Jwøk. O dyërø menani thödha gøn ki teegø me wile kwøbbi Jwøge wala yiëye kete wala geki ji møgø.

Cigg 19

Dhanhø bëne yïe da dyërø mi kwøb ki nyudhø ki gïn-ao røm yi en, dyërø menani wëga en yëyø ki rumi ji mogø e bong cïr, ócuggo tïngø ki wödd ki yï ji räädi ki wäjj e bong ngan määnii.

Cigg 20

- 1. Dhanhø bëne yïe da dyëro me rëbe ki bur møggø ki akudd-a yedhi gïn yïdde mër.
- 2. Bong dhanhø me cir kipe o rëbe ki akud megø.

Cigg 21

- 1. Dhanho bëne yïe da dyëro me gööge kì yij mïri mi pödho, kelog e gsog ki kenyani yood en ka cwagge wala kwa ny-a yi ji moogo.
- 2. Dhanho bëne yje da dyër me nimi ngan-a kyeelo o gööge ki käjji gwögg kì yij pödho.
- 3. Yïëyo mi ji en a re kääl yi teegi mïri, o yiëyani kääl-a bang leeng men-a nyi leeng ji o cugi bëëdo a leeng tïngi cing wala men-a nyi gwed.

Cigg 22

Bëëdi dhanho á ákyel kì kelli tyëng pödho wang-a kinni, burani ki bang gsog pödho ki nywäg kömi läbo geki mog-a nywag, ki tyëny pödho ki jamm-a nyi nywol en ki mog-a käni ki ngyëny, ki bëëdo kì kej akyel, ki oddi gwedd mog-a bong kär, ki teegi peri dhanho ki kuno e bong bäängo kipe dhanho.

Cigg 23

- 1. Dhanhø bëne yïe da dyër o gööge; ki gwong-a dwaddi yi en, ka pödhø kore o bëëdø e bong ngan jad ki gwog.
- 2. Nyi cuddi dhanho kì köögi men-a kyëëw ki gwong-a gwoge e bong geny.
- 3. Dhanhø bëne men-a göögø yïe da dyërø me cudii ki köögi men rømi kipere kí gøle.
- 4. Dhanhø bëne yïe da dyërø me køøgii keny-a órum gwøge á (makäpï) me köme pädhi yi en geki gøle, o köme ócuggø ki kïdhø kipe kinni wange ko cyäni keny-a ódøøg cinge ree.

Cigg 24

Dhanhø bëne yïe da dyërø kipe cyäng ywömø ka cuddi ceth keløg e ogöögø ki cyääng ywömø.

Cigg 25

- 1. Dhanhø bëne yïe da dyërø ki yij bëëdø, kipe kori dëële, ki cwage, ki gøle, gïgcaam, ki ogødh, ki ød, kori rämi dël ki jam døj kipe bëëdø, thyew ki dyër me korii ke bong yïe gwog, rämi dël nvødhi dël, ki kïjø, ki döng.
- 2. Mëgg ki othønhø yï gen da dyër mi kori gen ki kønyi gen, othønhø bënn dwata korø, møg-a nywøl kiri yuu nywöm wala møg-a nywø1 ki vëdhh møøgø.

Cigg 26

- 1. Dhanhø bëne yïe da dyërø mi dïdø ki gwed ka cugge. Gwed dwatá bëëd e bang gïn col. Ka dwate bëëd a cïr kipe cukø, yiëy nyi gwed wala nyi gwed ki ød gwed men-a ying mal dwatá käl bang pödhø me.
- 2. Dïdø dwata bëëdø á men tïng bëëdi dhanhø o wøre dyërø ki bongi bängø kipe lïngi dhøg, ki dwög laaw piny ki kelli teedø ki kelli jur møg-a gënyø, ki tyëng kwøbbi Jwøk møg- a bän, møgani køny-a tyëng buri kömi läbø ki kori mër.
- 3. Wëgg yi gen da dyër kipe yeny yöö men-a did yi nywølli gen.

Cigg 27

- 1. Dhanhø bëne yïe da dyërø me nywäge kiri kwöng bëëdi ji ki kunyø kipe dïdø.
- 2. Dhanhø bëne yïe da dyër kipe kori köngi ki jamm-a nywø1 yi dïdø.

Cigg 28

Bëëd dhanhø e okorø yi cigg møg; gen a cigg-a ácïb ga møg ri gen bëëd yi pödhø kí bëëndøj geki pödhh-a kyeelø e da korri gïg-a dwaddi kipe døøji burø, ki täbbø, ni ka ácïb gen ceth ga møg mïdhi.

Cigg 29

- 1. Dhanhø bëne yïe da mwøg me dwati gwøgø yi en ki buri ji.
- 2. Kiri gwoog dyër ki bongi bääng, dhanho bëne dwata bëëd nimi ka dwatii yi cigg, kipe kori yiëyo ki wori dyër kí bongi bäängo mi ji moogo.
- 3. Dyër mogani kí bongi bäängo, mïdhi gen ceth kí yuu-a dwaddi yi Buri Pödhhi Kömi Piny.

Cigg 30

Ki yij nyudho men, bong gïn cuggi logo me nëngi pödho wala ji wala dhanho ki teego me gööge kipe rënyi gïga ácïb mog ki bongi bäängo mo bään ki mog-a ácïb ki yij wänyo men; a 1og Mog-a Acïb yi Buri Pödhhi Kömi Piny.